

عربی اختصاصی ۳

** عَيْنَ الْأَصْحٰ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ

۱- لَوْ كُنْتُ فَطْرًا غَلِيظًا لَأَنْفَضُوا مِنَ حَوْلِكَ: اگر.....

(۱) بد خلق و سخت دل باشی از پیرامون تو متفرق می‌شوند!

(۲) خشن و سنگدل بودی، کسانی که اطرافت بودند، پراکنده می‌شدند!

(۳) تندخو و سخت دل بودی قطعاً از پیرامون تو پراکنده می‌شدند!

(۴) بد اخلاق و سخت دل شده بودی، از گرد تو متفرق شده بودند!

۲- قَدْ قَدَّمَ لِقَمَانَ الْحَكِيمِ مَوَاعِظَ قَيِّمَةً وَ فِيهَا نِمَازِجَ تَرْبِيَّةٍ كَثِيرَةً لِيَهْتَدِيَ بِهِ كُلُّ الشَّبَابِ: لِقَمَانَ حَكِيمٍ .....

(۱) موعظه‌های مفیدی تقدیم می‌کند که با الگوهای تربیتی زیادی که دارد همه جوانان را هدایت می‌کند!

(۲) توصیه‌های با ارزشی تقدیم کرده است و در آن‌ها نمونه‌های تربیتی بسیاری است که با آن تمامی جوانان تا هدایت می‌شوند!

(۳) پندهای ارزشمندی تقدیم کرده است و در آن‌ها الگوهای تربیتی زیادی برای هدایت همه جوانان آمده است!

(۴) توصیه‌های با ارزشی کرده که در آن نمونه‌های تربیتی زیادی است تا همه جوانان را هدایت کنند!

۳- كَلِمَاتُ الْجَمَاعَتَيْنِ إِلَى خَيْرٍ أَمَّا هَؤُلَاءِ فَيَدْعُونَ اللَّهَ وَ أَمَّا هَؤُلَاءِ فَيَتَعَلَّمُونَ وَ يَفْقَهُونَ الْجَاهِلِ:

(۱) دو جماعت در راه خیر هستند، لیکن این‌ها خداوند را دعا می‌کنند و این‌ها آموزش می‌دهند و نادانان را فقیه می‌کنند!

(۲) هر دو گروه در راه خوبی هستند، اما این‌ها پس به درگاه خدا دعا می‌کنند و اما این‌ها پس یاد می‌گیرند و نادان را دانا می‌کنند!

(۳) دو جماعت به سوی نیکی گام بر می‌دارند و این‌ها خدا را می‌خوانند پس یاد می‌گیرند و این‌ها به نادان آموزش می‌دهند!

(۴) هر دو گروه در راه خوبی‌اند، اما این‌ها خدا را دعا می‌کردند و این‌ها علم می‌آموختند و به نادان آموزش می‌دادند!

۴- لَمَّا فَقَدَتِ الْأُمَّهَاتُ بَنَاتِهِنَّ الْمَلِيحَاتِ، كَانَتْ يَنْحُنُّ كُلُّ لَيْلَةٍ:

(۱) مادران هنگامی که دختران نمکینشان را از دست دادند، هر شب شیون می‌کردند!

(۲) مادران همه شب گریه کردند، وقتی دختران زیبای خود را از دست دادند!

(۳) وقتی که مادران دختران نمکین خود را از دست دادند، هر شب گریه می‌کردند!

(۴) مادران دختران خود را از دست داده بودند، و همه شب‌ها به‌خاطر آن‌ها شیون کردند!

۵- الْمُسْلِمُونَ لَمْ يُصَدِّقُوا قَوْلَ الشَّيْمَاءِ فَأَخَذُواهَا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ وَ أَكْرَمَهَا كَثِيرًا:

(۱) مسلمین که سخن شیماء را راست نمی‌پنداشتند، پس او را گرفتند و نزد رسول خدا بردند، پس او را خیلی گرامی داشت!

(۲) مسلمان‌ها که حرف شیماء را باور نکرده بودند، پس او را نزد پیامبر آوردند و او را بسیار اکرام کردند!

(۳) مسلمانان حرف شیماء را باور نکردند و بعد از اینکه ایشان را پیش رسول الله آوردند، بسیار اکرام کردند!

(۴) مسلمانان، سخن شیماء را باور نکردند، پس او را پیش رسول خدا بردند و او را بسیار اکرام کرد!

۶- عَيْنَ الْخَطَا:

(۱) أَلَا تَنْهَى وَلَدَكَ مِنْ عَمَلِهِ السَّيِّءِ؟ إِنْصَحَهُ قَلِيلًا: آیا پسر تو را از کار بدش نهی نمی‌کنی؟ کمی او را نصیحت کن!

(۲) لَمَّا سَبَّ صَدِيقِي الَّذِي سَبَّهَ نَهَيْتَهُ عَنْ ذَلِكَ: وقتی دوستم به کسی که به او دشنام داده بود، ناسزا گفت، او را از آن نهی کردم!

(۳) عَلَى الْمَرْءِ أَنْ يَتَوَاضَعَ لِمَنْ تَعَلَّمَ مِنْهُ عِلْمًا: بر انسان است که فروتنی کند برای کسی که از او علم آموخته است!

(۴) الْحِلْمُ يَسْخَطُ الشَّيْطَانَ كَمَا يُعَاقِبُ السَّكُوتُ الْأَحْمَقَ: بردباری شیطان را ناراحت می‌کند همان‌طور که احمق با سکوت جزا داده می‌شود!

۷- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(۱) إِنَّ اللَّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ لُغَةٌ كُنِبَ بِهَا الْقُرْآنُ وَ الْأَحَادِيثُ وَ الْأَدْعِيَةُ: بی‌شک زبان عربی زبان کتابت قرآن، احادیث و دعاها است!

(۲) كَثِيرًا مِنَ الشُّعْرَاءِ الْإِيرَانِيِّينَ أَنْشَدُوا أَشْعَارًا مَمزُوجَةً بِالْعَرَبِيَّةِ وَ الْفَارْسِيَّةِ: بسیاری از شاعران ایرانی، شعرهای فارسی را آمیخته با عربی سروده‌اند!

(۳) نَظَرْتُ فِي فَصْلِ الرَّبِيعِ إِلَى الْأَشْجَارِ الَّتِي كَانَتْ بَدِيعَةً وَ خَضِرَةً: در فصل بهار به درختانی نگاه کردم که تازه و سبز بودند!

(۴) يَعْتَقِدُ حَافِظُ أَنَّ الدَّهْرَ يَصْبِحُ قِيَامَةً بَعْدَ هِجْرَانِ صَدِيقِهِ: حافظ اعتقاد دارد که روزگار پس از هجران دوستش قیامت خواهد شد!

۸- «او اولین کسی بود که وارد شهرش شد و دیگران را به انجام کارهای نیک ارشاد کرد»: إِنَّهُ كَانَ ..... عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(۱) أَوَّلُ مَنْ دَخَلَ مَدِينَتَهُ وَ أَرشَدَ الْآخِرِينَ إِلَى الْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ! (۲) أَوَّلُ الَّذِينَ دَخَلَ الْمَدِينَةَ وَ أَرشَدَ غَيْرَهُ إِلَى الْعَمَلِ الصَّالِحِ!

(۳) أَوَّلُ مَنْ أَدْخَلَ مَدِينَتَهُ وَ أَرشَدَ غَيْرَهُ إِلَى الْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ! (۴) أَوَّلُ الَّذِي دَخَلَ فِي الْمَدِينَةَ وَ قَامَ بِإِرْشَادِ النَّاسِ بِأَعْمَالِهِ الصَّالِحَةِ!

۹- وَصَفَتْ كُلَّ مَلِيحٍ كَمَا تَحِبُّ وَ تَرْضَى / مُحَامَدٌ تَوْجَهُ غَوِيْمٌ كَمَا مَوَارَى صِفَاتِي: عَيْنَ الْمُنَاسِبِ فِي مَفْهُومِ الْبَيْتِ:

(۱) دلبَر جان رباي عشق آمد/ سر برو سرنمای عشق آمد! (۲) عشق و مقصود کافری باشد/ عاشق از جان خود بری باشد!

(۳) جَهد بر توست و بر خدا توفیق/ زآنکه توفیق و جَهد هست رفیق! (۴) نه در ایوان قریبش وهم را بار/ نه با چون و چرایش عقل را کار!

۱۰- عَيْنَ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْمَفْرَدَاتِ:

(۱) مَنْ جَرَّبَ الْمُجَرَّبَ حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ! (۲) وَصَفْتُ كُلَّ مَلِيحٍ كَمَا تُحِبُّ وَ تَرْضَى!

(۳) كَمْ تَمَرَّرَ عَيْشِي وَ أَنْتَ حَامِلٌ شَهْدِي! (۴) أَحَبَّتَنِي هَجْرُونِي كَمَا تَشَاءُ عُذَاتِي!

** عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

١١- يا رَبَّنَا أَبْقِ لَنَا مُحَمَّدًا/ حَتَّى أَرَاهُ يَافِعًا وَ أَمْرًا

- (١) أبقي: فعل مضارع - للمتكلم وحده - متعدي - معرب/ فعل و مع فاعله جملة فعلية
 (٢) نا: ضمير منفصل - معرفة - مبنى/ مجرور «لنا: جار و مجرور»
 (٣) محمدًا: اسم المفعول - مفرد - مذكر - معرفة علم/ مفعول أو مفعول به
 (٤) أرى: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب إفعال - متعدي - معرب/ فعل مضارع و مع فاعله جملة فعلية

١٢- نَحْنُ نَغْرَسُ أَشْجَارًا لِيَأْكُلَ مِنْ ثَمَرِهَا الْآخَرُونَ

- (١) نغرس: فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - مجرد ثلاثي - مبنى للمجهول/ فاعله المحذوف و الجملة فعلية
 (٢) أشجارًا: اسم - جمع تكسير مفردة «شجر» و هو مذكر - مبنى/ مفعول
 (٣) يأكل: فعل مضارع - للغائب - مجرد ثلاثي - لازم/ مع فاعله جملة فعلية
 (٤) الآخرون: اسم الفاعل - مفرد - مذكر - معرف بأل/ فاعل
 ١٣- هَذَا الْفُسْتَانُ وَاسِعٌ جَدًّا أُرِيدُ أَضِيقَ مِنْهُ.

- (١) هذا: اسم إشارة للمفرد المؤنث - معرفة - مبنى/ مبتدأ و خبره «الفيستان» و الجملة اسمية
 (٢) الفيستان: اسم - مفرد جمعه «فساتين» - معرب/ خبر و مرفوع بالضم
 (٣) أريد: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب أفعال - معرب/ فاعله «أضيق» و الجملة فعلية
 (٤) أضيق: اسم التفضيل - مفرد - معرب/ مفعول

** عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (١٨٠ - ١٧٤)

١٤- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْمُرَادَاتِ وَ الْمَضَادَاتِ:

- (١) اخْتَارَتِ الشَّيْمَاءُ قَوْمَهَا ← = خَيْرَتْ!
 (٢) وَجَدْتُ الْعَجُوزَ شَخْصًا مُكْرَمًا ← = مُعَزَّرًا!
 (٣) رَأَيْتُ ذَلِكَ الشَّابَّ فِي شَارِعٍ ← = الْعَجُوزَ!
 (٤) ذَهَبْتُ إِلَى بَيْتِ جَدِّي الْعَزِيزِ أَمْسَ ← = ذَهَبْتُ!

١٥- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْجُمُوعِ الْمَكْسُورَةِ وَ مُفْرَدَاتِهَا:

- (١) أَحَبَّتِي هَجْرُونِي كَمَا تَنْشَأُ عُذَاتِي ← = عَدُوًّا!
 (٢) سَلِ الْمَصَانِعَ رَكْبًا تَهِيمَ فِي الْفُلُوتِ ← = فِلَاةً!
 (٣) مُحَمَّدٌ هَذَا الرَّجُلُ أَكْثَرُ بِكَثِيرٍ مِمَّا نَعْرِفُ ← = مَحْمُودًا!
 (٤) وَ إِن شَكُوتُ إِلَى الطَّيْرِ نَحْنُ فِي الْوَكِنَاتِ ← = الْوَكِنَةُ!

١٦- عَيْنُ الْعِبَارَةِ الَّتِي جَاءَ فِيهَا إِسْمُ التَّفْضِيلِ:

- (١) أَضَلَّنِي فِي طَرِيقِي إِلَى الْحَقِّ الْكَافِرُونَ!
 (٢) إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا!
 (٣) يَعْجَبُنِي اللَّوْنُ الْأَسْوَدُ جَدًّا فُلُونَهُ لَوْنُ الْحَبِّ!
 (٤) لَا تَتَحَرَّكْ يَدِي الْيَسْرَى وَ لَا أَعْرِفُ سَبَبَهُ!

١٧- عَيْنُ اسْمِ الْفَاعِلِ مِنْ فِعْلِ مَزِيدٍ:

- (١) الْمَرْءُ الْعَاقِلُ يَحْفَظُ نَفْسَهُ مِنْ مَوَاضِعِ الظَّنِّ!
 (٢) مَحْصُولُ عُمَرِ الْمُعَلِّمِ مَا يَغْرِسُهُ!
 (٣) مَا نُوَاجِهُهُ فِي الْقَادِمِ نَتِيجَةُ عَمَلِنَا أَمْسَ!
 (٤) نَتِيجَةُ عَمَلِ الطَّالِبِ مَا يَكْتُبُهُ!

١٨- عَيْنُ مَا اسْمُ التَّفْضِيلِ كَلَّهُ:

- (١) كِبْرِي - فَضْلِي - آخِرُ (٢) أَرْبَعٌ - أَعْلَى - أَشَدُّ (٣) أَعْلَى - أَطْيَبُ - أَشْهُرُ (٤) أَفْضَلُ - أَعْلَمُ - أَكْبَرُ

١٩- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي صِيَاغَةِ إِسْمِ الْفَاعِلِ:

- (١) تَكَاتَبَ ← كَاتَبَ! (٢) تَعَلَّمَ ← مُتَعَلَّمًا! (٣) اسْتَعْمَلَ ← مُسْتَعْمِلٌ (٤) يَغْفِرُونَ ← غَافِرُونَ

٢٠- فِي أَيِّ عِبَارَةٍ مَا جَاءَ اسْمُ الْفَاعِلِ:

- (١) النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا!
 (٢) إِنَّهُ أَرْشَدَ الْخَضْرَاءَ إِلَى مَكَانِهِمْ!
 (٣) عَلَيْكُمْ أَلَّا تَسْتَبُوا مَعْبُودَاتِ الْكُفَّارِ!
 (٤) عَلَيْكُمْ أَنْ تَخْدُمُوا عِبَادَ اللَّهِ!